

Államszerződés a független és demokratikus Ausztria visszaállításáról
1955. május 15.

A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság, az Amerikai Egyesült Államok és Franciaország (a következőkben Szövetséges és Társult Hatalmak) egyfelől és Ausztria másfelől,

tekintettel arra, hogy a hitleri Németország 1938. március 13-án Ausztriát erőhatalommal elfoglalta és területét a Német Birodalomba bekebelezte;

tekintettel arra, hogy az 1943. november 1-én közzétett moszkvai nyilatkozatban a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság, valamint az Amerikai Egyesült Államok kormányai kinyilvánították, hogy Ausztriának Németország által 1938. március 13-án történt bekebelezését semmisnek és meg nem történtnek tekintik és kifejezést adtak annak az óhajuknak, hogy Ausztria szabad és független államként visszaállítsassék, és hogy a Francia Nemzeti Felszabadítási Bizottság 1943. november 16-án hasonló nyilatkozatot adott ki;

tekintettel arra, hogy a szövetségesek győzelme folytán Ausztria felszabadult a hitleri Németország parancsuralma alól;

tekintettel arra, hogy a Szövetséges és Társult Hatalmaknak és Ausztriának, azon erőfeszítések jelentőségének méltánylása mellett, amelyeket az osztrák nép saját országának helyreállítása és demokratikus újjáépítése érdekében már megtett és a továbbiakban is tenni fog, az a kívánságuk, hogy Ausztria szabad, független és demokratikus államként való visszaállítására szerződést kössenek és ezáltal az európai béke helyreállításához hozzájárulnak;

tekintettel arra, hogy a Szövetséges és Társult Hatalmak azt kívánják, hogy a jelen Szerződésben az igazságosság elveinek megfelelően szabályozzák mindazokat a kérdéseket, amelyek a fent említett eseményekkel összefüggésben, ide értve Ausztriának a hitleri Németország által való bekebelezését, valamint Németország kiegészítő részeként a háborúban való részvételét, még nyitva vannak; végül

tekintettel arra, hogy a Szövetséges és Társult Hatalmak és Ausztria evégből a jelen Szerződést meg kívánják kötni, hogy az közöttük a baráti kapcsolatok alapjául szolgáljon és ezáltal a Szövetséges és Társult Hatalmak abba a helyzetbe kerüljenek, hogy Ausztriának az Egyesült Nemzetek Szervezetébe való felvétele iránti kérelmét támogathassák;

Alulírott meghatalmazottaikat kinevezték, akik jó és kellő alakban talált meghatalmazásaik bemutatása után a következő rendelkezésekben állapodtak meg:

I. rész
Politikai és területi rendelkezések

1. cikk. Ausztriának szabad és független államként való visszaállítása

A Szövetséges és Társult Hatalmak elismerik, hogy Ausztria szuverén, független és demokratikus államként helyreállt.

2. cikk. Ausztria függetlenségének megőrzése

A Szövetséges és Társult Hatalmak kijelentik, hogy Ausztriának a jelen Szerződésben lefektetett függetlenségét és területi sérthetlenségét tiszteletben tartják.

3. cikk. Ausztria függetlenségének Németország által való elismerése

A szövetséges és Társult Hatalmak a német békeszerződésbe rendelkezéseket fognak felvenni, amelyek Ausztria szuverenitásának és függetlenségének Németország által való elismerését és Németországnak Ausztriára és az osztrák államterületre vonatkozó minden területi és politikai igényről való lemondását biztosítják.

4. cikk. A Németországhoz való csatlakozás („Anschluss”) tilalma

1. A Szövetséges és Társult Hatalmak kijelentik, hogy Ausztriának Németországgal való politikai vagy gazdasági egyesülése tilos. Ausztria teljes egészében elismeri az e téren reá háruló felelősségeket és Németországgal semmi néven nevezendő politikai vagy gazdasági egyesülésbe nem fog bocsátkozni.

2. Az egyesülés megelőzése érdekében Ausztria semmiféle olyan megállapodást sem fog kötni Németországgal, valamint semmiféle olyan eljárást sem fog követni és semmiféle olyan rendelkezést sem fog kiadni, amely alkalmas volna arra, hogy Németországgal való politikai vagy gazdasági egyesülését közvetlenül vagy közvetve előmozdítsa, avagy akár területi sérthetlenségét, akár politikai vagy gazdasági függetlenségét érintse. Ausztria kötelezi magát továbbá arra, hogy saját területén minden olyan cselekményt megakadályoz, amely alkalmas volna az egyesülés közvetlen vagy közvetett előmozdítására, és hogy megakadályozza mind az olyan szervezetek fennállását, újjászervezését és tevékenységét, amelyeknek célja a Németországgal való politikai vagy gazdasági egyesülés, mind a Németországgal való egyesülés érdekében való nagynémet propagandát.

5. cikk. Ausztria határai

Ausztria határai azok, amelyek 1938. január 1-jén fennállottak.

6. cikk. Emberi jogok

1. Ausztria minden szükséges intézkedést megtesz aziránt, hogy az osztrák fennhatóság alá tartozó minden személynek fajra, nemre, nyelvre vagy vallásra való tekintet nélkül biztosítsa az emberi jogok és az alapvető szabadságok élvezetét, ideértve a véleménynyilvánítás, a sajtó, a közlés, a vallásgyakorlás, a politikai véleménynyilvánítás és a nyilvános gyülekezés szabadságát is.

2. Ausztria továbbá kötelezi magát arra, hogy az Ausztriában hatályos törvények sem tartalmukban, sem alkalmazásuk során az osztrák állampolgárságú személyek között fajuk; nemük, nyelvük vagy vallásuk alapján, akár személyükre, akár javaikra, akár pedig üzleti, hivatási vagy anyagi érdekeik, jogállásuk, politikai vagy polgári jogaik tekintetében vagy bármely egyéb tekintetben nem fognak különbséget tenni és megkülönböztetést nem fognak maguk után vonni.

7. cikk. A szlovén és horvát kisebbség jogai

1. A karintiai, burgenlandi és stájerországi szlovén és horvát kisebbséghez tartozó osztrák állampolgárok azonos feltételek mellett ugyanazokat a jogokat élvezik, mint a többi osztrák állampolgárok, ide értve a saját szervezeteikhez, gyülekezeteikhez, valamint saját nyelvű sajtójukhoz való jogot.

2. Igényük van szlovén vagy horvát nyelvű elemi iskolai oktatásra, valamint arányos számú saját középiskolára; a tanterveket erre való tekintettel felül kell vizsgálni és az

iskolafelügyeleti hatóságnak a szlovén és horvát nyelvű iskolák számára külön osztályt kell felállítani.

3. Karintia, Burgenland és Stájerország szlovén, horvát vagy vegyes lakosságú államigazgatási, illetőleg bírósági kerületeiben a német mellett a szlovén és a horvát nyelvet is hivatalos nyelvként kell engedélyezni. Ezekben a kerületekben a helyrajzi természetű megjelöléseket és felírásokat a német mellett szlovén és horvát nyelven is kell szövegezni.

4. A karintiai, burgenlandi és stájerországi szlovén és horvát kisebbséghez tartozó osztrák állampolgárok e területek kulturális, államigazgatási és bírósági intézményeiben a többi osztrák állampolgárokkal azonos feltételek mellett vesznek részt.

5. Az oly szervezetek működését, amelyeknek célja, hogy a horvát vagy szlovén lakosságot kisebbségi jellegűtől vagy jogaiktól megfossszák, meg kell tiltani.

8. cikk. Demokratikus intézmények

Ausztriának szabad választáson alapuló demokratikus kormánya lesz, és minden állampolgára részére biztosítania kell a szabad, egyenlő és általános választójogot; valamint azt a jogot, hogy fajra, nemre, nyelvre, vallásra vagy politikai véleményre való tekintet nélkül közhivatalra választható legyen.

9. cikk. A náci szervezetek feloszlatása

1. Ausztria az Ausztriai Szövetséges Bizottság által jóváhagyott törvények kibocsátásával a nemzetiszocialista párt és az ahhoz tartozó, valamint az általa ellenőrzött szervezetek – ideértve a politikai, katonai, valamint katonaihoz hasonló szervezeteket – osztrák területen történő feloszlatására már megkezdett rendszabályokat befejezi. Ausztria tovább folytatja erőfeszítéseit a nácizmus összes nyomainak az osztrák politikai, gazdasági és kulturális életből való eltávolítására, hogy ezáltal biztosítsa, hogy az említett szervezetek semmiféle alakban sem kelnek ismét életre, és megakadályozzon mindennemű náci vagy militarista tevékenységet és propagandát Ausztriában.

2. Ausztria kötelezi magát, hogy a területén fennálló mindennemű fasiszta jellegű szervezetet feloszlalt, és pedig mind a politikai, katonai és katonaihoz hasonló, mind pedig azon egyéb szervezeteket is, amelyek az Egyesült Nemzetekkel szemben ellenséges tevékenységet fejtenek ki vagy a lakosság demokratikus jogaitól való megfosztására törekednek.

3. Ausztria kötelezi magát, hogy a fent említett szervezetek osztrák területen való fennállását és tevékenységét az osztrák jogszabályokkal összhangban álló és haladéktalanul megállapítandó büntető következmények terhe alatt megtiltja.

10. cikk. A törvényhozásra vonatkozó különös rendelkezések

1. Ausztria kötelezi magát, hogy a nácizmus maradványainak felszámolása és a demokratikus rendszer helyreállítása céljából az osztrák kormány és az osztrák parlament által 1945. május 1. óta elfogadott és az Ausztriai Szövetséges Bizottság által jóváhagyott törvényekben és rendeletekben foglalt alapelveket fenntartja és végrehajtásukat folytatja, az 1945. május 1. óta kibocsátott vagy kezdeményezett törvényhozási és államigazgatási rendszabályokat befejezi, a jelen Szerződés 6., 8. és 9. cikkeiben lefektetett alapelveket kodifikálja és hatályba lépteti, valamint – amennyiben még nem történt volna meg – az 1933. március 5. és 1945. április 30. között kiadott és a 6., 8. és 9. cikkeiben lefektetett alapelvekkel ellentétben álló minden törvényhozási és államigazgatási rendszabályt hatályon kívül helyez vagy megváltoztat.

2. Ausztria kötelezi magát továbbá, hogy a Habsburg-Lotharingiai házra vonatkozó 1919. április 3-i törvényt hatályban tartja.

11. cikk. A békeszerződések elismerése

Ausztria kötelezi magát, hogy az Olaszországgal, Romániával, Bulgáriával, Magyarországgal és Finnországgal kötött békeszerződések, valamint mindazon egyéb megállapodások és szabályozások teljes érvényét elismeri, amelyeket a Szövetséges és Társult Hatalmak Németországra és Japánra vonatkozóan a béke helyreállítása céljából létrehoztak vagy a jövőben létre fognak hozni.

II. rész

Katonai és légügyi rendelkezések

12. cikk. A náci szervezetek egykori tagjainak, valamint meghatározott más személyi körbe tartozó egyéneknek az osztrák hadseregben való szolgálatára vonatkozó tilalom

A következő személyeknek semmi esetre sem szabad az osztrák hadseregben szolgálniuk;

1. olyan személyek, akik nem osztrák állampolgárok;
2. osztrák állampolgárok, akik 1938. március 13-át megelőzőleg bármikor német állampolgárok voltak;
3. osztrák állampolgárok, akik 1938. március 13. és 1945. május 8. közötti időben a német hadseregben ezredesi vagy annál magasabb rendfokozatban szolgáltak;
4. a következő csoportok valamelyikébe tartozó osztrák állampolgárok, azon személyek kivételével, akiket az illetékes szervek az osztrák jognak megfelelően igazoltak:
 - a) azok a személyek, akik bármikor a Nemzetiszocialista Német Munkáspárt (NSDAP), vagy az SS, SA vagy SD szervezet, a titkos államrendőrség (Gestapo), a nemzetiszocialista katonák szövetsége („N.S. Soldatenring”), vagy a nemzetiszocialista tisztek szövetsége („N.S. Offiziersvereinigung”) tagjai voltak;
 - b) a nemzetiszocialista repülőhadtest („Fliegerkorps – N.S.F.K.”), vagy a nemzetiszocialista gépjárművezető hadtest („Kraftfahrerkorps – N.S.K.K.”) vezetői, a rajparancsnok-helyettesről („Untersturmführer”) vagy annak megfelelő rangtól felfelé;
 - c) az NSDAP által ellenőrzött vagy ahhoz tartozó szervezetek a helyi csoportvezetőnél („Ortsgruppenleiter”) nem kisebb rangban volt tisztségviselői;
 - d) azon nyomtatványok vagy forgatókönyvek szerzői, amelyeket náci jellegűknél fogva az osztrák kormány által felállított illetékes bizottságok a tiltott művek csoportjába soroltak be;
 - e) azon ipari, kereskedelmi és pénzügyi vállalatok vezetői, amelyeket az illetékes bizottságok a fennálló ipari, kereskedelmi és pénzügyi egyesületek, szakszervezetek és pártszervezetek hivatalos és hiteles jelentései alapján az NSDAP céljainak végrehajtásában, az ahhoz tartozó szervezetek munkájában való tevékeny részvételben, a nemzetiszocializmus elveinek támogatásában, nemzetiszocialista szervezetek vagy tevékeny anyagi segítségével vagy ilyen irányú propaganda kifejtésében és ezáltal a független és demokratikus Ausztria érdekeinek megsértésében bűnösnek találtak.

13. cikk. Különleges fegyverek tilalma

1. Ausztriának nem szabad a következő fegyvereket tartani, előállítani és még kísérleti célokra sem használni:

- a) bármiféle atomfegyvert,
- b) bármiféle más nehézfegyvert, amely akár jelenleg, akár a jövőben a tömegpusztítás eszköze lehet, és amelyet az Egyesült Nemzetek illetékes szerve ilyenként jelöl meg;
- c) bármiféle önmeghajtású vagy irányított lövedéket vagy torpedót, valamint ezeknek kilövésére és ellenőrzésére szolgáló készülékeket,
- d) tengeri aknákat,
- e) személyzettel ellátható torpedókat,
- f) tengeralattjárókat vagy egyéb víz alatti járműveket,
- g) motoros torpedónaszádokat,

- h) támadó járművek különleges fajtáit,
 - i) 30 km-t túlhaladó lőtávolságú ágyúkat,
 - j) fojtó, maró vagy mérges anyagokat vagy biológiai állagokat a megengedett polgári célokra szükségesnél nagyobb mennyiségben vagy más típusban, valamint az olyan felszereléseket, amelyek alkalmasak ilyen anyagok vagy állagok hadicélra való előállítására, szétszórására vagy terjesztésére.
2. A Szövetséges és Társult Hatalmak fenntartják maguknak a jogot, hogy a jelen cikket bármely olyan fegyverre vonatkozó tilalommal kiegészítsék, amely a tudomány fejlődése folytán előállíthatóvá válik.

14. cikk. A szövetséges és német eredetű hadianyagra vonatkozó rendelkezés

1. Minden Ausztriában levő szövetséges eredetű hadianyagot az illető Szövetséges vagy Társult Hatalomnak, az ettől a hatalomtól kapott utasításoknak megfelelően rendelkezésre kell bocsátani. Ausztria lemond a fent említett hadianyagra vonatkozó minden jogáról.
2. A jelen Szerződés hatálybalépésétől számított egy éven belül Ausztria köteles katonai célokra használhatatlanná tenni vagy megsemmisíteni:
 - minden német vagy nem szövetséges eredetű felesleges hadianyagot;
 - minden modern hadianyagra vonatkozó német és japán rajzot, ideértve a műhelyrajzokat, mintákat, kísérleti modelleket és tervrajzokat;
 - a jelen Szerződés 13. cikkében tiltott minden hadianyagot;
 - a 13. cikkben tiltott minden különleges berendezést, ideértve a kutató- és termelő-berendezéseket, amennyiben azokat nem lehet megengedett kutatás, fejlesztés vagy szerkezet céljára átalakítani.
3. Ausztria a jelen Szerződés hatálybalépésétől számított hat hónapon belül átadja a Szovjetunió, az Egyesült Királyság, az Amerikai Egyesült Államok és Franciaország kormányainak a 2. pontban említett hadianyagok és berendezések jegyzékét.
4. Ausztriának nem szabad német tervezésű hadianyagot előállítani. Ausztriának nem szabad német gyártmányú, avagy német eredetű vagy tervezésű hadianyagot sem hivatalos, sem magán, sem bármely más úton megszereznie vagy tartania, azzal a kivétellel, hogy az osztrák kormány az osztrák haderő felszerelése céljából korlátozott mennyiségű, a második világháború után Ausztriában maradt német gyártmányú, német eredetű vagy tervezésű hadianyagot felhasználhat.
5. A hadianyagoknak a jelen Szerződés céljára való meghatározását és felsorolását az I. számú Melléklet tartalmazza.

15. cikk. A német újrafelfegyverzés megakadályozása

1. Ausztria teljesen együttműködik a Szövetséges és Társult Hatalmakkal annak biztosítása érdekében, hogy Németországnak ne legyen módja a német területen kívüli újrafelfegyverzése érdekében lépéseket tenni.
2. Ausztriának a katonai vagy a polgári légi közlekedésben, kísérleteknél, tervezésnél, hadianyag termelésénél vagy karbantartásánál nem szabad alkalmazni, sem kiképezni:
 - olyan személyeket, akik német állampolgárok vagy 1938. március 13. előtt bármely időben német állampolgárok voltak;
 - a hadseregben való szolgálatból a 12. cikk értelmében kizárt osztrák állampolgárokat;
 - nem osztrák állampolgárságú személyeket.

16. cikk. Német és japán építési mintájú polgári repülőgépek tilalma

Ausztriának nem szabad német és japán építési mintájú polgári repülőgépeket, nagyobb számú német vagy japán gyártmányú vagy építési mintájú alkatrészt tartalmazó repülőgépeket sem megszerezni, sem előállítani.

17. cikk. A korlátozások tartama

A jelen Szerződés valamennyi katonai és légi közlekedési vonatkozású rendelkezése mindaddig hatályban marad, amíg azokat a Szövetséges és Társult Hatalmak és Ausztria, vagy miután Ausztria az Egyesült Nemzetek tagjává vált, a Biztonsági Tanács és Ausztria közötti egyezményrel egészben vagy részben meg nem változtatják.

18. cikk. Hadifoglyok

1. A jelenleg hadifogságban levő osztrákokat a hadifoglyokat fogva tartó egyes hatalmak és Ausztria között kötendő megállapodásoknak megfelelően, mihelyt lehetséges, haza kell szállítani.

2. A jelenleg hadifogságban levő osztrákoknak a tekintetbe jövő és az illető Szövetséges és Társult Hatalom és Ausztria által kijelölt gyűjtőállomásokról az osztrák területre lépésig történő szállításából adódó minden költséget, ideértve az ellátási költségeket is, az osztrák kormány viseli.

19. cikk. Katonai sírok és emlékművek

1. Ausztria kötelezi magát, hogy a katonáknak, hadifoglyoknak, valamint a Szövetséges Hatalmak és a Németországgal hadiállapotban volt más Egyesült Nemzetek kényszer útján Ausztriába hurcolt állampolgárainak sírját tiszteletben részesíti, oltalmazza és fenntartja; ugyanez vonatkozik e sírokon levő emlékkövekre és jelvényekre, valamint a hitleri Németország ellen osztrák területen harcolt hadseregek katonai dicsőségének megörökítésére emelt emlékművekre is.

2. Az osztrák kormány elismer minden olyan bizottságot, küldöttséget vagy más szervezetet, amelyet az illető ország az 1. pontban megjelölt sírok és építmények azonosítására, lajstromozására, fenntartására és rendezésére felhatalmazott; elősegíti az ilyen szervezetek munkáját és az említett sírok és építmények tekintetében szükségesnek talált megállapodásokat az illető országgal vagy az általa meghatalmazott bizottsággal, küldöttséggel vagy bármely más szervezettel meg fogja kötni. Kinyilvánítja továbbá egyetértését azzal, hogy akár az illető állam hivatalos szervezeteinek, akár az eltemetett személyek hozzátartozóinak kérelmére – a rendes egészségügyi óvórendszabályokkal összhangban – minden könnyítést megad az említett sírokban eltemetett földi maradványok kihantolására és hazaszállítására.

III. rész

A szövetséges haderők visszavonása

20. cikk.

1. Az Ausztriai Ellenőrző Szervezetre vonatkozó, 1946. június 28-án kelt egyezmény a jelen Szerződés hatálybalépésével érvényét veszti.

2. A jelen Szerződés hatálybalépésével az ausztriai megszállási övezetekre és Bécs város igazgatására vonatkozó, 1945. július 9-én kelt megállapodás 4. pontjában felállított Szövetséges Parancsnokság Bécs város igazgatásával kapcsolatban minden tevékenység gyakorlását megszünteti. Az ausztriai megszállási övezetekre vonatkozó megállapodás Ausztriának a Szövetséges és Társult Hatalmak haderői által a jelen cikk 3. pontja alapján történő kiürítése befejezésével hatályát veszti.

3. A Szövetséges és Társult Hatalmak haderőit és az Ausztriai Ellenőrző Bizottság tagjait a jelen Szerződés hatálybalépésétől számított 90 napon belül – amennyiben csak lehetséges, legkésőbb 1955. december 31-ig – Ausztriából vissza kell vonni.

4. Az osztrák kormány a Szövetséges és Társult Hatalmak haderői, valamint az Ausztriai Szövetséges Bizottság tagjai részére Ausztriából való visszavonásukig biztosítja mindazokat a jogokat, mentességeket és kedvezményeket, amelyek őket a jelen Szerződés hatálybalépését közvetlenül megelőzőleg megillették.

5. A Szövetséges és Társult Hatalmak kötelezik magukat, hogy az osztrák kormánynak a jelen Szerződés hatálybalépése után és a jelen cikk 3. pontjában megállapított határidő alatt visszaszolgáltatják:

a) mindazt a pénzt, amelyet a Szövetséges és Társult Hatalmaknak a megszállás céljára ellenszolgáltatás nélkül rendelkezésre bocsátott és amely a szövetséges haderők visszavonása befejezésének időpontjáig, kiadásra nem kerülván, megmaradt ;

b) mindazt az osztrák tulajdont, amelyet a szövetséges haderők vagy a Szövetséges Bizottság igénybe vett és amelynek még birtokában van. A jelen bekezdésből eredő kötelezettségeket a jelen Szerződés 22. cikke rendelkezéseinek fenntartásával kell teljesíteni.

IV. rész

A háborúból származó igények

21. cikk. Jóvátétel

Ausztriától az 1939. szeptember 1. után Európában beállott hadiállapotból kifolyóan nem követelnek jóvátételt.

22. cikk. Az Ausztriában levő német javak

A Szovjetunióknak, az Egyesült Királyságnak, az Amerikai Egyesült Államoknak és Franciaországnak a berlini értekezlet 1945. augusztusban 2-án kelt jegyzőkönyve alapján joga van az Ausztriában levő valamennyi egykori német javak feletti rendelkezésre.

1. A Szovjetunió 30 év tartamára koncessziót kap az Ausztria 1947. évi olajtermelése 60%-ának megfelelő termelést biztosító olajmezőkre, valamint tulajdonjogot nyer a jelen Szerződéshez csatolt 1. számú jegyzék és 1. számú térkép szerint ezekhez az olajmezőkhöz tartozó összes épületeken, létesítményeken, felszereléseken és egyéb vagyontárgyakon.

2. A Szovjetunió koncessziót kap a Kelet-Ausztriában fekvő összes német vagyont képező kutatási területek 60%-ára, amelyekre a Szovjetunióknak a potsdami egyezmény alapján igénye van és amelyek jelenleg is birtokában vannak; a Szerződéshez csatolt 2. számú jegyzéknek és 2. számú térképnek megfelelően.

A Szovjetunióknak joga van a kutatási területeken 8 éven át kutatásokat végezni és az olaj feltárásától számított 25 éven át olajat kitermelni.

3. A Szovjetunió a 3. számú jegyzék szerint 420 000 tonna nyersolaj összteljesítményű olajfinomítókat kap.

4. A Szovjetunió megkapja az olajtermékek elosztásával foglalkozó azokat a vállalatokat, amelyek a 4. számú jegyzék szerint rendelkezésére állnak.

5. A Szovjetunió megkapja a DDSG-nak Magyarországon, Romániában és Bulgáriában levő javait; az 5. számú jegyzéknek megfelelően ugyancsak megkapja a Dunagőzhajózási Társaság Kelet-Ausztriában levő javainak 100%-át.

6. A Szovjetunió átruházza Ausztriára mindazokat a javakat, jogokat és érdekeket, amelyeket mint német vagyont meglévő felszerelésével együtt birtokában tart vagy igényel, ugyancsak átruházza azokat a hadiipari vállalatokat, meglévő felszerelésükkel, házakkal és egyéb ingatlanokkal együtt, ideértve az Ausztriában fekvő telkeket is, amelyeket hadizsákmány gyanánt birtokol vagy igényel, a jelen cikk 1., 2., 3., 4. és 5. pontjaiban említett vagyonértékek kivételével. Ausztria a maga részéről kötelezi magát, hogy 6 éven belül a Szovjetunióknak szabadon átváltható valutában 150 000 000 US dollárt fizet.

Ezt az összeget Ausztria a Szovjetuniónak 3 havonkénti 6 250 000 dolláros egyenlő részletekben szabadon átváltható valutában fizeti. Az első fizetést a jelen Szerződés hatálybalépésének hónapját követő második hónap első napján kell teljesíteni. A következő három hónapos fizetések mindenkor a megfelelő hónap első napján teljesítendő. Az utolsó három hónapos fizetést a Szerződés hatálybalépésétől számított 6 éves időtartam utolsó napján kell teljesíteni.

A jelen cikkben megállapított fizetések az US dollárnak 1949. szeptember 1-jén fennállott aranyparitása alapján történnek, amely szerint 35 dollár felel meg egy uncia aranynak.

A Szovjetuniót illető fent említett összegek pontos fizetésének biztosítékául az Osztrák Nemzeti Bank a jelen Szerződés hatálybalépését követő két héten belül a Szovjetunió Állami Bankjának a teljes 150 000 000 dolláros összegről váltókat ad át, amelyek a jelen cikkben megállapított időpontokban válnak esedékessé.

Az Ausztria által kiállított váltók kamatmentesek. A Szovjetunió Állami Bankja, amennyiben az osztrák kormány és az Osztrák Nemzeti Bank kötelezettségeiket pontosan és híven teljesítik, nem szándékozik ezeket a váltókat átruházni.

7. A javakra vonatkozó jogi rendelkezések:

a) mindazok az egykori német javak, amelyek a jelen cikk 1., 2., 3., 4. és 5. pontjai alapján a Szovjetunió tulajdonába mentek át, elvileg osztrák fennhatóság alatt maradnak és ennek megfelelően reájuk az osztrák törvények az irányadók;

b) díjak és illetékek, a kereskedelemre, iparüzésre és gépiparra vonatkozó előírások tekintetében, valamint adóügyi szempontból ezekre a javakra nem alkalmazhatók kevésbé kedvező rendelkezések, mint amelyek Ausztria és állampolgárai tulajdonában levő vállalatokra, valamint a legtöbb kedvezmény elve alapján más államok és állampolgáraik tulajdonában levő vállalatokra nézve alkalmazást nyernek vagy a jövőben nyerni fognak;

c) mindazokat az egykori német javakat, amelyek a Szovjetunió tulajdonába mentek át, nem szabad a Szovjetunió hozzájárulása nélkül kisajátítani;

d) Ausztria a nyereségnek vagy egyéb bevételnek (bérleti vagy haszonbérleti díjaknak) termékek alakjában vagy valamely megszerzett szabadon átváltható valutában való kivitele elé nem fog akadályokat gördíteni;

e) a Szovjetunióra átruházott jogok, javak és érdekek, valamint azok a jogok, javak és érdekek, amelyeket a Szovjetunió ruház át Ausztriára, teher és igénymentesen szállnak át a Szovjetunióra, illetőleg Ausztriára. A „terhek és igények” kifejezés alatt nemcsak az ezen javak, jogok és érdekek felett 1945. május 8. utáni szövetséges ellenőrzés gyakorlása folytán keletkezett hitelezői igényeket, hanem mindennemű egyéb igényeket is kell érteni, ideértve az adók iránti igényeket is. A Szovjetunió és Ausztriának a terhekről és igényekről való kölcsönös lemondása mindazokra a terhekre és igényekre vonatkozik, amelyek abban az időpontban állnak fenn, amelyben Ausztria a Szovjetunió a reászállott német javaira vonatkozó jogait alakszerűen bejegyzi, illetőleg amelyek a Szovjetunió által Ausztriának átengedett vagyonértékekre vonatkozóan a tényleges átadás időpontjában fennállnak.

8. A jelen cikk 6. pontjában említett javak, jogok és érdekek Ausztriára való átruházása, valamint a Szovjetunió jogainak a reászálló német vagyonértékekre vonatkozó alakszerű bejegyzése a jelen Szerződés hatálybalépésének napjától számított két hónapon belül megtörténik.

9. A Szovjetunió ugyancsak megszerzi mindazon Kelet-Ausztriában levő javak, jogok és érdekek tulajdonjogát, amelyeket szovjet szervezetek az 1., 2., 3., 4. és 5. számú jegyzékekben felsorolt javak üzemeltetése érdekében 1945. május 8. óta létesítettek vagy adásvétel útján megszereztek.

A jelen cikk 7. pontjának a), b), c) és d) bekezdéseiben foglalt rendelkezések ezekre a javakra is megfelelően alkalmazást nyernek.

10. A jelen cikk rendelkezéseinek alkalmazása körül felmerülő véleménykülönbségeket az érdekelt felek közötti kétoldalú tárgyalások útján kell tisztázni.

Abban az esetben, ha a Szovjetunió és Ausztria kormányai kétoldalú tárgyalások útján három hónapon belül nem jutnak megegyezésre, a véleménykülönbséget rendezés céljából döntőbizottság elé kell terjeszteni, amely a Szovjetunió és Ausztria egy-egy képviselőjéből, valamint egy harmadik országnak a két kormány közös megegyezésével kiválasztott egy állampolgárából mint harmadik tagból áll.

11. Az Egyesült Királyság, az Amerikai Egyesült Államok és Franciaország ezennel Ausztriára ruházzák mindazokat a javakat, jogokat és érdekeket, amelyeket saját maguk vagy nevükben mások mint egykori német vagyonértékeket vagy mint hadizsákmányt Ausztriában birtokban tartottak vagy igényeltek.

A jelen pont alapján Ausztriára ruházott javakat, jogokat és érdekeket az Egyesült Királyság, az Amerikai Egyesült Államok és Franciaország mindazon terhektől és igényektől mentesen adják át, amelyek ezeken a javakon, jogokon és érdekeken gyakorolt ellenőrzésük folytán 1945. május 8. után keletkeztek.

12. A jelen cikkben megállapított vagy annak rendelkezéseiből következő kötelezettségek Ausztria által történt teljesítése után a Szövetséges és Társult Hatalmaknak az Ausztriában levő egykori német javakra vonatkozó igényeit, amelyek a berlini értekezlet 1945. augusztus 2-i határozatain alapulnak, teljesen kielégítettnek kell tekinteni.

13. Ausztria kötelezi magát, hogy a kizárólag nevelési, kulturális, jótékony és vallási célokra szolgáló javak kivételével az egykori német vagyonként reáruházott javakat, jogokat és érdekeket nem bocsátja német jogi személyek - és amennyiben a javak, jogok vagy érdekek értéke 260 000 schillinget meghalad - német természetes személyek tulajdonába. Ausztria kötelezi magát továbbá, hogy a jelen cikk 1. és 2. számú jegyzékében említett jogokat és javakat, amelyeket a Szovjetunió az 1955. április 15-i osztrák-szovjet emlékirat értelmében Ausztriára ruház, nem bocsátja külföldi tulajdonba.

14. A jelen cikk rendelkezéseire a jelen Szerződés II. számú Mellékletében foglaltak irányadók.

1. számú jegyzék

(A Kelet-Ausztriában fekvő azon olajmezők felsorolása, amelyekre a Szovjetunió koncessziót kap.)

2. számú jegyzék

(A Kelet-Ausztriában fekvő azon olajkutatói területek felsorolása, amelyekre a Szovjetunió koncessziót kap.)

3. számú jegyzék

(A Kelet-Ausztriában levő azon olajfinomítók felsorolása, amelyek tulajdonjogát a Szovjetunióra kell átruházni.)

4. számú jegyzék

(A Kelet-Ausztriában levő olajtermékek elosztásával foglalkozó azon vállalatok felsorolása, amelyek tulajdonjogát a Szovjetunióra kell átruházni.)

5. számú jegyzék

(A DDSG Kelet-Ausztriában levő, a Szovjetunióra átszálló javainak felsorolása.)

(A **23. cikk** szerint a jelen Szerződés hatálybalépésének időpontjától kezdve az osztrák kormánynak vagy osztrák állampolgároknak Németországban levő vagyonát, ide értve azt a vagyont is, amelyet 1938. március 13. után osztrák területről erőszakkal Németországba

vittek, tulajdonosaiknak vissza kell adni. A háborús bűnösök vagyonát az osztrák kormány rendelkezésére kell bocsátani.

Ausztria a maga és az osztrák állampolgárok nevében Németországgal és német állampolgárokkal szemben lemond az 1945. május 8-án fennállott minden követeléséről, azoknak kivételével, amelyek 1938. március 13. előtt szerzett jogából erednek.

A **24. cikk** értelmében Ausztria az osztrák kormány, vagy osztrák állampolgárok nevében lemond a Szövetséges és Társult Hatalmakkal és az Egyesült Nemzetekkel szemben 1939. szeptember 1-je után keletkezett mindennemű igényéről.)

V. rész

Javak, jogok, érdekek

(A **25–26. cikkekben** Ausztria kötelezi magát, hogy az Egyesült Nemzeteknek és állampolgáraiknak Ausztriában levő minden törvényes jogát és érdekét visszaállítja és minden vagyonát visszaadja. Ugyancsak kötelezi magát, hogy az Ausztriában élő kisebbségi csoportoktól (faji vagy vallási leszármazás) 1938. március 13. után elvett javait visszaadja, jogaikat és érdekeiket visszaállítja.

A **27. cikk** értelmében a Szövetséges és Társult Hatalmak területén levő osztrák jogokat és érdekeket visszaadják, illetőleg visszaállítják. Jugoszláviának viszontjoga van ezeket visszatartani és felszámolni. A **28. cikk** a tartozások rendezéséről intézkedik.)

VI. rész

Általános gazdasági kapcsolatok

(A **29. cikk** értelmében Ausztria a megfelelő kereskedelmi szerződések vagy egyezmények létrejöttéig 28 hónapon át az Egyesült Nemzetek részére a viszonyosság alapján biztosítja a legnagyobb kedvezményt, állampolgáraik részére pedig a saját állampolgáraival egyenlő elbánást.)

VII. rész

Viták elintézése

(A **30. cikk** az Egyesült Nemzetek Ausztriában levő javaival kapcsolatban felmerülő viták rendezésével foglalkozik.)

VIII. rész

Különféle gazdasági rendelkezések

(A **31. cikk** a Dunán való hajózás szabadságáról intézkedik.

A **32. cikk** értelmében Ausztria a viszonyosság alapján megkönnyíti az állam területén átmenő vasúti forgalmat.

A **33. cikk** szerint a 25. és 29. cikkek rendelkezései a Szövetséges és Társult Hatalmakra, illetőleg azokra az Egyesült Nemzetekre nyerne alkalmazást, amelyeknek diplomáciai kapcsolatai Németországgal 1939. szeptember 1. és 1945. január 1. között megszakadtak.)

IX. rész

Zárórendelkezések

(A **34–35. cikkek** szerint 18 hónapot meg nem haladó időszakban a Szovjetunió, az Egyesült Királyság, az Amerikai Egyesült Államok és Franciaország bécsi diplomáciai képviselőitének

vezetői képviselik a Szövetséges és Társult Hatalmakat a jelen Szerződés végrehajtására és értelmezésére vonatkozó minden kérdésben.

A **36. cikk** szerint a mellékletek a Szerződés szerves kiegészítő részei.

A **37. cikk** szerint az Egyesült Nemzetek minden tagja csatlakozhat a Szerződéshez.)

38. cikk. A Szerződés megerősítése

1. Jelen Szerződést, amelynek orosz, angol, francia és német nyelvű szövegei egyaránt hitelesek, meg kell erősíteni. A Szerződés azonnal hatályba lép, mihamarabb a megerősítő okiratokat egyfelől a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság, az Amerikai Egyesült Államok és Franciaország, másfelől pedig Ausztria letették. A megerősítő okiratokat a lehető legrövidebb időn belül a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének kormányánál kell letenni.

2. A Szerződés minden olyan Szövetséges vagy Társult Hatalomra nézve, amely megerősítő okiratát ez után teszi le, a megerősítő okirat letételének napján lép hatályba. A jelen Szerződést a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége kormányának levéltárában kell elhelyezni, amely az aláíró és csatlakozó államokhoz hitelesített másolatokat fog eljuttatni.

Ennek hitelül az alulírott meghatalmazottak a jelen Szerződést aláírták és pecsétjükkel ellátták.

Készült Bécs városában orosz, angol, francia és német nyelven, 1955. május 15-én.

I. számú Melléklet

(A hadianyagok meghatározását és jegyzékét tartalmazza.)

II. számú Melléklet

(A Szovjetunió és Ausztria között 1955. április 15-én létrejött megállapodás ide vonatkozó gazdasági rendelkezései szerint a Szovjetunió a jelen Szerződés hatálybalépésétől számított két hónapon belül Ausztriára ruházza mindazokat a javakat, jogokat és érdekeket, amelyeket a 22. cikk alapján megtartott, illetőleg megszerzett, a Dunagőzhajózási Társaságnak (DDSG) Magyarországon, Romániában és Bulgáriában levő javai kivételével.)

Függelék

(A Függelék három tárgykörre vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz:

Közli a Szovjetunió és Ausztria között 1955. április 15-én létrejött és a II. számú Mellékletben hivatkozott megállapodás gazdasági rendelkezéseinek szövegét. Eszerint a Szovjetunió az 1964. évi berlini értekezleten tett nyilatkozata értelmében hajlandó a 22. cikkben megjelölt 150 millió dollár átalányösszeg ellenértékéért teljes egészében osztrák áruszállításokat elfogadni.

Továbbá a szovjet küldöttség elfogadja az osztrák küldöttségnek azt a javaslatát, hogy az osztrák kormány a Szovjetunió birtokában volt és Ausztriának átadott olajmezőkért és olajfinomítókért fizetesképpen 10 éven át, évenként egymillió tonna, összesen tehát tízmillió tonna nyersolajat szállít a Szovjetunióknak.

Végül a szovjet fél átadja Ausztriának a Dunagőzhajózási Társaság Kelet- Ausztriában levő összes javait, ide értve a korneuburgi hajóépítő üzemet, a hajókat és a kikötői berendezéseket, amelyekért az osztrák kormány ezen javak Ausztriának átadásával egy időben 2 millió dollár összeget fizet a Szovjetunióknak.)